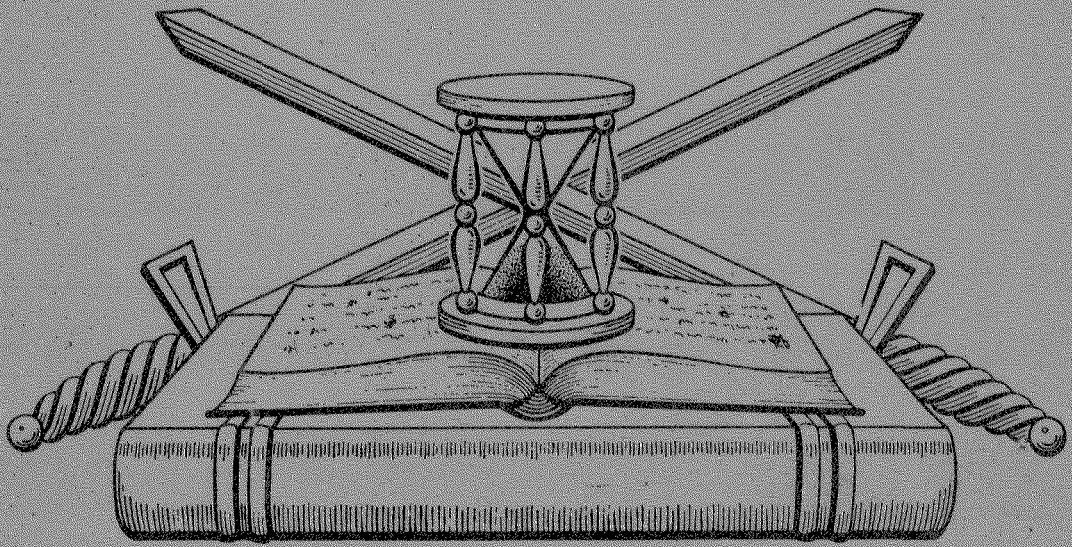
MARS ET HISTORIA

ORGAAN

VAN DE

NEDERLANDSE VERENIGING

TER BEOEFENING VAN DE

MILITAIRE HISTORIE

OPGERICHT 20 AUGUSTUS 1966

SAMENSTELLING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR.

			aftredend
Voorzitter	F.L.DIEKERHOFF	luitenant-kolonel der Mariniers b.d.	1971
Ondervoorzitter:	J.ALBARDA	luitenant-kolonel der Artillerie b.d.	1974
1e Secretaris	F.J.van LIER	majoor der Koninklijke Marechaussee	1973
2e Secretaris	J.H.M. VERKUYL	luitenant ter zee SD II o.c.	1975
Penningmeester	C.J.KNEPPELHOUT	luitenant ter zee A I	1972
Archivaris	J.J.B.J.BOUVY	majoor der Artillerie b.d.	1970
Leden	P.C.BOER	aro KLU Koninklijke Luchtmacht	1975
	W.F.K.ENGELBRECHT	kolonel der Genie b.d.	1976
	F.J.A.LUTZ	kolonel Koninklijke Luchtmacht	1972
	Drs.G.J.A.v.OJEN jr.	luitenant-kolonel der Infanterie	1970
	Mr.CH.L.M.SCHAEPMAN	raadadviseur Ministerie van Defensie	1971
	E.H.H.WEEKENSTROO	bedrijfsleider	1973
	Drs.Y.P.van der WERFF	raadadviseur Ministerie van Defensie	1974

ADRESSEN DAGELIJKS BESTUUR;

Voorzitter	Oranje Nassaustraat 1	GELDERMALSEN	Tel. 03455-1773
Ondervoorzitter:	Laan van Clingendael 121	's-GRAVENHAGE	Tel. 070-246843
1e Secretaris	NAPO 890 Utrecht - Veldpost		Tel. 0949-2571.3137
2e Secretaris	De Ruyterstraat 69	's-GRAVENHAGE	Tel. 070-633792
Penningmeester	Bremstraat 26	DEN HELDER	Tel. 02230-21253

12/73

Contributie bedraagt per jaar min. f 15,--, te storten op giro 14700 van de Algemene Bank Nederland N.V. te Den Helder, ten name van "Ned. ver. militaire historie", rekening nr. 58.72.29.101.

SAMENSTELLING REDAKTIE-WERKKOMMISSIE.

Voor het bestuur: P.C.BOER. en J.H.M. VERKUYL

Uit de leden : H.F.FABRI, kapitein der Grenadiers
A.C.PAARDEKOOPER, directeur Nederlands Legermuseum

Redactieadres : J.H.M. VERKUYL, De Ruyterstraat 69, 's-GRAVENHAGE

SAMENSTELLING REDACTIE-ADVIESKOMMISSIE.

Voor het bestuur: F.J.A. LUTZ en Drs. G.J.van OJEN jr.

Uit de leden : L.J. SPANJAERDT SPECKMAN, generaal-majoor der Genie b.d.

AFDELINGSCORRESPONDENTEN:

Zie binnenomslag van de achterzijde.

MARS ET HISTORIA

5e JRG.
NUMMER 3
AUG. 1970

De 'NEDERLANDSE VERENIGING TER BEOEFENING VAN DE MILITAIRE HISTORIE', opgericht op 20 augustus 1966 en erkend bij K.B. no. 50 van 14 juni 1968, is er voor allen, die zich verdiepen in de studie van geschiedenis, ceremonieel, tradities, uniformen, emblemen, wapens en onderscheidingen van militaire- en semi-militaire organisaties, meer in het bijzonder die van Nederland en de (voormalige) overzeese Rijksdelen.

inhoud

Mededelingen van huishoudelijke aard:	Verzorgd door het secretariaat.
Artikelen door en voor de leden:	De lotgevallen van Hr.Ms. "TM 52-61" (vervolg) door J.D.Spek. (Slot).
	Generaal Bugeaud - (1784-1849), door Mr. P.L.J.M.A. Müller.
Van de Studieafdelingen:	De F.104 G Super Starfighter van 322 Squadron, door P.C.Boer.
Militariade:	Door F.J. van Lier.
Aanvullingen en wijzigingen op de ledenlijst.	

Jaarvergadering, jaarverslag, financieel verslag en aanmeldingsformulier voor de komende Algemene Ledenvergadering.

MEDEDELING VAN HUISHOUDELIJKE AARD.

ADVERTENTIES.

Tijdens de laatste Bestuursvergadering werd besloten om in "MARS et HISTORIA" advertenties op te nemen, te beginnen met de nieuwe jaargang 1971. De advertenties dienen echter wel zaken te omvatten welke de militaire historie betreffen, dan wel als raakvlak hebben, bijvoorbeeld literatuur, uniformen, kaarten e.d. Uiteraard blijft de rubriek *VRAAG EN AANBOD* voor onze leden *kosteloos*.

De kosten van de advertenties per nummer bedragen:

¼ bladzijde f 7,50 - ½ bladzijde f 10,-- - 1 blz. f 15,--

Wanneer wordt ingetekend voor een jaargang (6 nummers) zal slechts 5x de prijs worden berekend.

Eventuele adverteerders worden verzocht zich met de penningmeester in verbinding te stellen.

****

JAARVERGADERING

Het programma staat vermeld in de rubriek 'Jaarverslag, financieelverslag, aanmeldingsformulier voor de komende jaarvergadering.

DE LOTGEVALLEN VAN HR.MS. TM- 52-61, (vervolg)

DOOR J.D. SPEK.

Hierop beval de commandant van de Eggesford, commander G.H.Evans, RN naar de plaats te sturen, waar de tegenstander ten onder was gegaan. Er konden 10 drenkelingen worden opgepikt,die de volgende dag aan wal werden gezet voor verder transport naar het krijgsgevangenenkamp in Bari (vanwaar zij later naar Egypte gingen).

Op 25 juni 1944 maken de "S 154" en "S 157" als eskorte voor de oude Italiaanse torpedoboot "T 7" (die in april'44 door de Italianen op Joegoslavië werd veroverd; ook bij de Joegoslavische Marine stond zij geboekt als de "T 7" en was de voormalige Oostenrijke torpedomotorboot "87 F") een sweep langs de Dalmatische kust op zoek naar de partisanenmarine, die kort tevoren waarschijnlijk weer een van de Duits/Italiaanse bevoorradingsschoeners buit had gemaakt of vernietigd.

Echter in plaats van op partisanen te stuiten,wordt plotseling ten 22.20 uur op de 3 schepen het vuur geopend, zonder dat zij tevoren iets bizonders hadden kunnen ontdekken. Deze overval werd gepleegd door een 3-tal Britse torpedomotorboten, zg. 'Dog-boats',namenlijk de MTB 659 en 662 en de MGB 670, die met een gedeeltelijke canadese bemanning varen. Dit flottiejle, onder commando van Lt-Cdr'Cornie Burke RCNVR, had de gewoonte - wanneer duitse bevoorradingskonvooien werden verwacht - zich dicht onder de kust van een van de honderden Dalmatische eilanden te verschuilen en zo de vijand af te wachten - de positie van de vijand werd in de regel vrij zorgvuldig door de partisanen aan de MTB's doorgegeven - en hem dan, zoals nu, te overvallen. Zowel op de S 154 en 157 als op de torpedoboot was men te verbouwereerd om direkt tot het beantwoorden van het vuur te kunnen overgaan.
Om de MTB's op te kunnen sporen - ze gebruikten rookloos kruit - werden op de torpedoboot zoeklichten ontstoken,die echter door het af-

vuren van een aantal torpedo's werden beantwoord. Tenminste één van de torpedo's trof daarna de torpedoboot, die in brand vloog.

Beide S-boten namen nu heftig de 3 Britse boten onder vuur en plaatsten een aantal treffers,die het noodzakelijk maakten dat de boten zich tijdelijk moesten terugtrekken voor noodreparaties. Toen zij op't toneel van de strijd terugkwamen, bleek dit op het brandende wrak van de T 7 na geheel verlaten. In de gevechtspauze hadden de S 154 en de 157, 22 opvarenden van de torpedoboot opgepikt en keerden terug naar de basis.Na enkele dagen werd via de partisanenorganisatie gemeld, dat de T 7 na te zijn uitgebrand, was gezonken, terwijl door hen nog een aantal overlevenden krijgsgevangen was gemaakt.

Op 2 sept. '44 zijn 3 boten van het 7e flottielje weer op een tegen de partisanenmarine. Gemeld was, dat er zich een partisar vooi bij het eiland Brac bevond. Van dit konvooi werd een kotte was geladen met munitie, in brand geschoten en die kort daarop haar lading in de lucht vloog,terwijl nog een andere kotter zw schadigd werd. Tijdens deze missie ondervonden de 3 overvallers afweervuur van zowel de schepen als vanaf de wal, waaronder m tieren.

Drie dagen later op 5 sept. waren wederom 2 boten van het 7e fl je op een strooptocht tegen de partisanen. Een partisanenkonvoo hen nu zonder veel verweer in handen. Eén kotter werd tot zinker bracht en 8 partisanen werden gevangen genomen. Ook werden de installaties van Supetar en Sumartin en stellingen bij Cornat vuur genomen, zonder dat men veel op tegenstand stuitte.

Op 20 sept.'44 kregen de S 154 en de S 158 een speciale missie deeld, nl. het eskorteren van een Duitse, voormalig Italiaanse doboot bij diens uitbraakpoging naar de Egeïsche Zee. Doordat er ter een zware zee stond bij windkracht 4 tot 5,was deze opdracht paald geen eenvoudige.Het is dan ook om redenen van weer en wind de S 158 naar Split terugkeerde. Tot overmaat van ramp was kort het nemen van deze beslissing het zg. UK-Gerät uitgevallen. Daar missie nu ook voor de S 154 vrijwel zinloos was geworden, werd oc door de Duitse torpedobootkommandant bedankt en keerde naat Split rug.

Het volgende slachtoffer van het 7e flottielje wordt de S 158,die tijdens een luchtaanval op 25 okt.'44 in Sibenik wordt getroffen en zinkt.

De 3e boot van het flottielje, die verloren gaat, is de S158.Zij wordt eveneens tijdens een luchtaanval in jan.'45 aan de kade van de basis Pola liggende getroffen en gaat verloren.

In de tussentijd hadden zich echter ook een aantal kommandowisselingen

in het flottielje voltrokken. Juli '44 gaf de tot KKapt bevorderde Trummer het bevel over aan de KpltLt G.Schulz, die echter slechts tot oktober '44 die funktie vervult. In die maand namelijk werden alle nog in de Middellandse Zee opererende flottieljes - die zoals gezegd van het begin af deel uit maakten van de 1e Schnellbootsdivision - tot één flottielje verenigd het 3e flottielje (dit waren het 3e, 7e, 21e 22e en 24e flottielje).

Door echter een onderverdeling in groepen toe te passen behielden alle oude verbanden min of meer onafhankelijke positie in het flottieljeverband. Het 7e flottielje werd nu de 2e groep van het 3e flottielje (het 3e werd de 1e groep en het 24e werd de 3e groep), en kwam onder groepskommando te staan van OblTzS P.Buschmann, die korte tijd later zijn boot had verloren -(de S 57).

Aan het einde van de maand april '45 wordt het duidelijk dat de positie van de Duitsers in Italië onhoudbaar is geworden, doch voor de overgebleven torpedomotorboten is geen uitweg meer. De Joegoslaven dringen zo dicht op bij Triëst, de plaats die als voorlaatste basis voor het flottielje wordt gebruikt, dat zij tijdens het uitvaren van het flot tielje de S 157 met mortiervuur tussen de havenpieren tot zinken kunnen brengen.
Het flottielje verplaatst zich nu voor de laatste maal naar 't schiereiland Istrië, naar Pola.

Gedurende de laatste dagen van april en de eerste dagen van mei 1945, hadden de Geallieerde oorlogsschepen zo goed de alleenheerschappij op zee, dat de Duitse schepen zich nog slechts 's nachts konden vertonen, terwijl zij dan direkt door MTB's op de huid werden gezeten. Doch de Engelsen handelden voorzichtig, daar zij wisten door hun inlichtingendienst, dat de Duitsers in het noord-oostelijk deel van de Adriatische Zee nog over een heel flottielje torpedomotorboten beschikten, dat nog volledig bewapend was.

Op de dag van de 3e mei 1945 ontvangen de Engelsen in Ancona plotseling een *plain language* telegram, afkomstig van de Duitse marinekommandant in Pola, die de komst aankondigt van 'n flottielje torpedomotorboten, teneinde zich aan de Engelsen over te geven. Hierop varen alle beschikbare Engelse MTB's en MGB's uit om hun 'gasten' naar Ancona te eskorteren.
Het flottielje torpedomotorboten bestond echter slechts uit de S30 (van het oorspronkelijke 3e flottielje) en de S 151, 152, 155 en 156, (van het oorspronkelijke 7e flottielje). Zij worden opgevangen door de MGB 658, die onder kommando staat van Lt. L.C.Reijnolds, RNVR, die echter voor deze missie niet tijdig meer aan boord kon zijn en dus voerde zijn oudste officier het commando. Aan hem werd echter een moeilijk probleem voorgelegd door enkele Duitse marineofficieren. Alle 5 de boten

waren tot het uiterste afgeladen met Duitse troepen, meest personeel van de Kriegsmarine,die daardoor krijgsgevangenschap bij de Joegoslaven ontliepen. Krijgsgevangenschap bij die Joegoslaven werd door de Duitsers bizonder gevreesd,daar zij zelf niet bepaald als heren waren opgetreden tegenover de Joegoslavische partisanen,die gevangen werden genomen. Het Duitse verzoek hield in,dat zij hun lading vluchtelingen in Ancona wilden afzetten,maar dan terugkeren naar Pola voor'n nieuwe lading. Dit verzoek werd doorgeseind naar de NIOC-Ancona (Naval Officer in Charge - Ancona),die echter daar niet intrapte en bevel gaf de boten in Ancona binnen te brengen en hen te beletten dan weer uit te varen.

Zo werden de S 151, ex TM 54, de S 152, ex TM 55, de S 155, ex. TM 58 en de S 156, ex. TM 59, aan de Royal Navy te Ancona overgegeven en de bemanningen afgevoerd naar krijgsgevangenenkampen.in Egypte.

Met vele andere oorlogsschepen werden de 4 resterende eenheden van de in het kader van het Nederlandse Slagkruiserplan '39 in aanbouw gegeven torpedomotorboten opgelegd, waarschijnlijk in een van de Maltezer havens.
Daarna zijn door de Royal Navy nog tests uitgevoerd,doch gezien de Britse onbekendheid op het gebied van de voor dit type oorlogsschip benodigde snellopende diesels verliepen de experimenten niet vlekkeloos, en leverden weinig resulaat op. Het is zeer waarschijnlijk,datde 4 boten in de jaren '47 of '48 in het Middellandse Zeegebied zijn verkocht aan partikuliere eigenaars om daarna nog dienst te doen als luxe jacht of meer in het duister, als smokkelschip.

VOOR DIT ARTIKEL WERDEN DE VOLGENDE BRONNEN GERAADPLEEGD:

'Gunboat 658' van Lt. L.C.Rijnolds, RNVR.

'Die Schiffe der Deutschen Kriegsmarine und Luftwaffe 1936 - '45, und ihr Verbleib' van Erich Gröner, München 1954.

'Zij vochten op de zeven zeeën' van K.W.L.Bezemer, Zeist 1960.

'Schnellboote' van P.P.Möbius, Preetz 1961.

Voorts gegevens uit het Privé-archief van dhr. L.L.von Münching, en het merendeel der gegevens van:
Kapitein ter Zee bd. W.A.de Looze, MWO, Kapitän zur See Wolf D. Babbel, Leutnant zur See d.R.a.D. H.Holzapfel, Oberleutnant zur See a.D. P.Buschmann, Korvettenkapitän a.D. G.Schultz, Rear-Admiral G.H.Evans, RN, alsmede de Naval Historical Department van Het Britse Ministerie van Defensie-Marine te Londen en het Militärgeschichtliches Forschungsamt te Freiburg im Bresgau.

(SLOT)

GENERAAL BUGEAUD (1784-1849).

THOMAS ROBERT BUGEAUD werd op 15 okt.1784 te Limoges geboren als zoon van Jean Ambroise Bugeaud, markies de la Piconnerie, en Francoise de Sutton de Clonard.

Tijdens de revolutie woonde hij bij zijn gehuwde zuster Madame d'Orthier en hierna tot zijn 15e jaar bij zijn zusters in het kasteel Durantie in Périgord. Op 29 juni 1804 nam hij dienst bij de grenadiers der keizerlijke garde te Fontainebleau. Na de slag van Austerlitz, (2 dec.1805) werd hij korporaal, 6 apr. 1806 sous-lieutenant bij het 64e liniregiment: en gewond in de slag bij Pultusk.
Na zijn verlof vertrok hij eind april 1806 naar het 116e regiment in Spanje waar hij 2 mei de opstand uitbrak.
Na het beleg van Saragossa werd hij bevorderd tot kapitein. Maarschalk Suchet benoemde hem na de slag bij Moria tot commandant van een compagnie voltigeurs. Sinds 1811 bataljonscommandant en in 1813 majoor en commandant van het 14e regiment.

Bij de abdicatie van Napoleon was hij nog met zijn regiment in Catalonië. Lodewijk XVIII verleende hem het Kruis van ST;Louis en de rang kolonel in Orleans. 17 maart1818 ging hij tot Napoleon over en ontving't Legioen van Eer. Zijn regiment werd voorhoede van het leger der Alpen onder maarschalk Suchet. Op 28 juni na de verovering van Albertville , bood hij weerstand aan 10,000 Oostenrijkers onder Generaal Frank. Met 1750 man had hij 10.000 Oostenrijkers verslagen,2000 man gedood, 1000 gevangen 10 dagen na Waterloo. Hij ontving hiervoor een eresabel. Door het Kon. Goevernement werd hij op wachtgeld gezet. Hij keerde terug naar Durantie waar hij in 1818 huwde met mej. de Lafaye.Met haarbruidschat 250.000 frs.,kocht hij het slot dat hij geheel herstelde. Hij richtte een modelboerderij op van totaal 200 H.a. en stichtte een vereniging van landbouwers.

Na de revolutie van juni 1830 werd hij commandant van het 56e regiment met garnizoen Grenoble. In 1831 werd hij brigade-generaal en afgevaardigde voor Dordogne. Hij was in 1832 de bewaker van de hertogin van Berry in het citadel van Blaye en bracht haar later over naar Palermo.

Als afgevaardigde was hij een groot voorstander voor betere landbouwpolitiek en tegenstander van de veroveringsoorlog in Algiers.Hij trad hier in 1836 tegen de Franse Abd-el-Kader op en in de slag van Tafna, 27 april 1836 leed de Oranjedivisie een groot echec. Bugeaud werd met 3 regimenten uitgezonden om de situatie te herstellen. 6 Juli 1836 versloeg hij bij de oevers van de Sikkah,Abd-el-Kader, waarbij het 2e regiment chasseurs d'Afrique zich onderscheidde door zijn charges. Hij

had slechts 32 doden en 70 gewonden tegen de vijand 1200 doden. Op 30 juli vertrok hij weer naar Frankrijk en werd bevorderd tot luitenant-generaal. 5 April 1837 kwam hij weer in Algiers en sloot 30 mei te Tafna het verdrag met Abd-el-Kader,waarin deze erkend werd als onafhankelijk vorst over Algiers en Oran, behalve de havens. In 1839 brak Abd -el-Kader de vrede. In december 1840 werd hij benoemd tot gouverneur-generaal van Algiers en arriveerde aldaar 22 februari 1841. De Europese bevolking bedroeg 30.000 zielen en woonde in Algiers, Oran en Bône. Het leger bestond uit 63.000 Fransen,waarvan 1800 zieken en herstellenden en 6000 inboorlingen. Als koloniale troepen de Zouaven,alle Fransen, sinds 1839 3 bataljons, Vreemdelingenlegioen 4 bataljons,Chasseurs d'Afrique 4 regimenten en 3 bataljons lichte infanterie d'Afrique. Sinds 1841 20 escadrons Spahis en bataljons inlandse tirailleurs onder Franse officieren en een talrijke inlandse ruitermacht onder de agha Mustapha. Generaal Lamocière, oprichter der Zouaven,veroveraarvan Constantine en pacificateur van Oran, commanderende te Oran en nam later Abd-el-Kader gevangen, Changandier commandeerde te Blida. Voornaamste officieren in zijn goevernement waren verder Kolonel Bedau , later commandant van Constantine, kolonel der genie Cavaignac, later goeverneur-generaal, minister van oorlog en in 1848 voorzitter van de ministerraad, kolonel der cavalerie Randon, later maarschalk en gouverneur-generaal, duc d'Aumale, zoon van de koning, luitenant-kolonel, later goeverneur-generaal en veroveraar van de Smala van Abd-el-Kader, luitenant-kolonel Yusuf, comm.der Spahis te Oran, was geboren op Elba, geroofd door de Turkse piraten, mohamedaans opgevoed aan het hof van de Bey,kwam in 1830 bij de Franse troepen in Algiers.

26 April 1841 rukte hij met 2 divisies op naar Miliana en behaalde op 3 mei een schitterende overwinning. Op 25 mei verwoestte hij Tagdempt, waar Abd-el-Kader zijn hoofdstad had gemaakt.Hij bouwde het fort Saida 80 km. ten zuiden van Mascara en keerde naar Algiers terug. Hij werkte met colonnes die als volgt waren samengesteld: 3 of 4 bataljons infanterie, 2 escadrons cavalerie 2 bergkanonnen en trein.Inlandse cavalerie van onderworpen stammen vormden het scherm. Ieder uur wordt gerust en halfweg een grote rust voor het nuttigen van koffie.Om 2 uur wordt het bivak opgeslagen, in het vierkant, cavalerie, artillerie,staf en trein in het midden, de infanterie aan de buitenzijde.

De Smala van de Emir,bevattende 30.000 man, o.a. zijn familie, zijn schatten, administratie, troepen etc., van Abd-el-Kader, kortom zijn wandelende hoofdstad bevond zich bij de bronnen van de Taguin. De duc d'Aumale vertrok met 1300 man infanterie, 600 man cavalerie en 200 inlandse ruiters vanuit Boghar. Op 16 mei 1843 was hij in de buurt,had alleen zijn cavalerie bij zich. Yussuf met zijn Spahis vielen links en hij zelf met Movus en Chasseurs d'Afrique rechts aan en veroverden het

kamp. 4000 man werden gevangen genomen,benevens de vlaggen en de schatvan de Emir. Deze charge kostte 21 mensen en de vijand verloor 300 doden. De duc d'Aumale werd kolonel en Bugeaud maarschalk van Frankrijk na de onderwerping der Ouarensenis. Abd-el-Kader werd over de grens van Marokko teruggedreven. Het land werd nu gekoloniseerd,wegen aangelegd en Arabische bureau's onder gespecialiseerde officieren opgericht als tussenpersonentussen de stammen en de centrale administratie onder luitenant-kolonel Daumas.

In de lente van 1848 werd de haven van Dellys in het Westen veroverd , in het oosten Dahra gepacificeerd.
In mei veroverde generaal Marey in het zuiden de oase Laghouat,400 km. van Algiers.
De Sultan van Marokko koos hoe langer hoe meer partij voor Abd-el-Kader en de cadi van Oudja verzocht Lamocière Lalla Maruia in Algiers te ontruimen. Tijdens de onderhandelingen overviel 30 mei een Marokkaans cavaleriecorps het kamp, maar werd teruggeslagen. 19 Juni bezette Bugeaud Oudjda. Een Frans eskader onder de prins de Joinville bombardeerde Tanger en Mogador. Op 14 aug. 1843 versloeg Bugeaud met 6500 man infanterie en 1500 cavalleristen bij de oevers van de Isly 't Marokkaanse leger bestaande uit 60.000 ruiters onder de kroonprins.Lamoucière commandeerde de rechter en Badeau de linkervleugel, terwijl Pélissier het midden commandeerde. 's Middags trad hij reeds in de tent van de kroonprins. Het Marokkaanse leger vluchtte in wanorde,liet achter 1500 lijken, 14 kanonnen, 18 vaandels en de tent en parasol van de kroonprins. De vlucht eindigde te Taza, 200 km. van Isly en op 15 aug. kwamen onderhandelaars voor een wapenstilstand.
Het verdrag van Tanger plaatste Abd-el-Kader buiten de wet en Bugeaud werd Hertog van Isly en in Frankrijk vol enthousiasme ontvangen.

In de kamerzitting van 24 jan.1845 hield hij een grote propagandarede voor Algiers en het leger,dat 2000 km wegen, 16 bruggen en talrijke dorpen had aangelegd, het land koloniseerde en administreerde.
Eind maart 1845 wordt Dahra in opstand gebracht door Bou Maza, maar streng onderdrukt.Dahra en Ouarensenis kwamen opnieuw in opstand, en Abd-el-Kader trachtte een colonne huzaren en chasseurs à pied (chasseurs d'Orleans) te vernietigen bij Sidi-Bahim. 23 September1845 werd enige km. van de haven Djemaa Ghazaout (Nemours) luitenant-kolonel de Montagnac met 350 jagers van het 8e bataljon en 70 huzaren van het 2e regiment aangevallen door duizenden krijgers van de Emir.De slag duurde heel de morgen, tegen de middag restte van de hele colonne slechts 82 jagers onder de kapitein Géreaux en luitenant de Chappedelaine in een grafmonument van de marabout van Sadi-Bahim. De rest was gedood,behalve 2 officieren en 20 manschappen die gewond in de handen van de vijand waren gevallen.
De gewonde kapitein werd gedwongen de overgave te aanvaarden, spoorde integendeel tot volhouden aan, waarop hij werd onthoofd. Hetgarnizoen

werd nu ingesloten. Het garnizoen verliet op 26 september de graftempel en rukte in carré op naar Djemaa Ghazaout gevolgd door de Arabieren. 1½ km. van de wallen van deze versterking kwam men bij'n beekje, de uitgeputte manschappen verlieten het carré en stortten zich in het beekje, maar werden door de Arabieren afgemaakt. Slechts 14 man bereikte de Franse linies.

Bugeaud vond bij zijn terugkomst uit Frankrijk een opgewonden bevolking. Lamocière had de provincie Algiers nog in vaste handen, maar de rest , op de sterkten na was onder de invloed van de Emir. Door clonnes werd de vijand afgemat en achtervolgd. Hij trok zich terug in Zuid Onanais en trachtte tot overeenstemming te komen.
Toen dit niet gelukte vermoordde hij 300 krijgsgevangenen. In juli1846 zocht Abd-el-Kader een toevlucht in Marokko. In dec.1846 gaf hij de gevangen officieren tegen een geldsom vrij.

Bugeaud liet bekend maken dat de Emir liever zijn gevangenen verkocht, dan ze in te ruilen tegen Muzelmannen,hetgeen zijn prestige zeer knakte.
In mei 1847 rukte Bugeaud Kabylië binnen, veroverde hij het. Juni 1847 verliet hij voor goed Algiers en werd opgevolgd door de duc d'Aumale, aan wie Abd-el-Kader zich op 23 dec. overgaf.

Bugeaud stichtte kolonies voor oud-militairen in Algiers en gaf consessies aan kapitaalkrachtige ondernemingen. In de Kamer werd hij gekozen tot vice-president. 22 febr.1848 brak de revolutie uit. De regering belastte hem om 2.00 uur 's morgens met het opperbevel en hij vormde drie colonnes n.l.: *1. VOOR DE BOULEVARDS*
2. VOOR HET QUARTIER DU PANTHEON
3. VOOR HET QUARTIER DE L'HOTEL DE VILLE
en hij organiseerde de verdediging van de Tuileriën. Om 8.00 uur gaf Thiers het bevel de troepen terug te trekken en alleen de Nationale Garde te gebruiken. Om 11.00 uur werd Bugeaud vervangen door Gérard, voor 12.00 uur abdiceerde Louis Philippe en vetrok naar St.Claoud.

Bugeaud keerde terug naar zijn geliefd Durantie. Na de verkiezing van Louis Napoleon 20 dec. 1848 werd Bugeaud benoemd tot commandant van het Alpenleger. Hij vestigde zicht te Lyon en bezocht het gehele Zuid-Oosten om de bevolking rustig te houden. Nadat alles rustig was,keerde hij naar Parijs terug voor de Kameropening.
Op 6 juni 1849 terugkerend van de kamerzitting werd hij door de cholera aangegrepen. Geholpen door Leon Roches bereikte hij zijn woning quai Voltaire 1 en ging naar bed.

10 Juni stierf hij en 19 juni werd zijn lijk met militaire eer bijgezet in de Invalides.

Mr. P.L.J.M.A. Müller, Venlo

DE F. 104 G SUPER STAR-FIGHTER van 322 SQUADRON (Slot).

CORRECTIE OP DEEL 2: Op blz.17, 5e regel van boven staat vermeld dat de Hunter MK6's te leveren in 1962 waren bedoeld als reserve en ter vervanging van 4 inmiddels gecrashte Hunters.

Dit is niet geheel juist, de 8 HU 6's waren bedoeld ter vervanging van de 4 gecrashte HU 4's en ter vervanging van 4 af te schrijven HU 4's. 't Was namelijk de bedoeling om geleidelijk de MK 4's te vervangen door MK 6's, met dien verstande dat nooit meer dan 24 Hunters zouden zijn ingedeeld. De vierde niet genoemde gecrashte HU 4, was de N-120, welk toestel 24-4-62 na een bail-out in de Geelvinkbaai stortte.

****

Op 1 augustus 1964 werd 322 squadron officiel heropgericht, bevel hiertoe kwam al op 24-3-64 van het CLV. Het squadron zou worden geplaatst op de vliegbasis Leeuwarden. Maart 64 begon de eerste ploeg vliegers aan de conversie op de F-104 G, welke gegeven werd op Twenthe (Field Technical Training Unit), Nörvenich (transitie) en Twenthe (operational work up). De vliegers waren voornamelijk afkomstig van het 324 (Hunter) en het 700 (Sabre) squadron. Op Twenthe werd 322 squadron juni '64 opnieuw geformeerd om met 17 van 306 squadron afkomstige F-104 G's aan de operationele training te beginnen. Op 3 augustus vertrok het squadron met de eerste 8 naar de vliegbasis Leeuwarden.

Tot ca. november '67 vloog het squadron met eigen F-104 G's, daarna werd met de F-104 G's van 323 squadron in pool gevlogen en had het 322 squadron geen eigen vliegtuigen meer....

GEGEVENS EN BESCHILDERINGEN F-104 G's:

F-104 G's welke ingedeeld waren bij 322 squadron waren:

D-8022, D-8045, D-8047, D-8049, D-8051, D-8052, D-8057, D-8058, D-8059 D-8060, D-8061, D-8062, D-8063, D-8065, D-8066, D-8090, D-8093, D-8099, D-8104, D-8110, D-8114, D-8115, D-8272(*), D-8273(*) D-8294(*), D-8297 (*), D-8308(*), D-8324(*), D-8331(*), D-8338 (*), D-8091, D-6654, D-6655 en D-6656. D-8048 D-8053

Twee toestellen verongelukte in de loop der jaren, de D-8045 crashte 17-11-64 in Zuid-Noorwegen, waarbij squadronscomm. Maj.W.Heitmeyer om 't leven kwam en de D-8099 crashte nabij Leeuwarden na een flame-out, mislukte airstart en bail-out.

Hoewel op een gegeven moment 30 toestellen bij 322 waren ingedeeld, was de operationele sterkte van het suadron nooit meer dan 18 toestellen.(3 vluchten)

De eerste 17 genoemde F-104 G's waren oorspronkelijk licht grijsblauw met zwarte registraties en een zwart anti glare panel, de volgende zeven F-104 G's en de D-8091 (van 323 afkomstig) hadden dezelfdebeschildering, terwijl de D-6654, de D -6655 en de D-6656 (gebouwd bij FIAT, alle overige genoemde toestellen bij FOKKER) alleen afweken door een mat donkergroen, i.p.v. zwart anti glare panel op de neus. De toestellen waarachter (*) werden door Fokker donkergroen, donkergrijs en licht grijs gecamoufleerd afgeleverd. (Het donkergrijs hetzelfde dark sea grey als op de Hunters, het lichtgrijs dezelfde kleur als 't lightgrey op de Hunter, een kleur meer zilver dan grijs die volkomen leek op de kleur van verweerd aluminium . Het donkergroen was integenstelling tot de kleur op de Hunters bruingroen).

Het squadron-embleem werd in dezelfde vorm en op dezelfde manier gevoerd als op de Hunter MK 4's op Nieuw Guinea.

Vanaf juni '68 voerden de voormalige 322 F 104 G's aan de ene zijde van de staart 322, en aande andere zijde het 323 squadron-embleem.

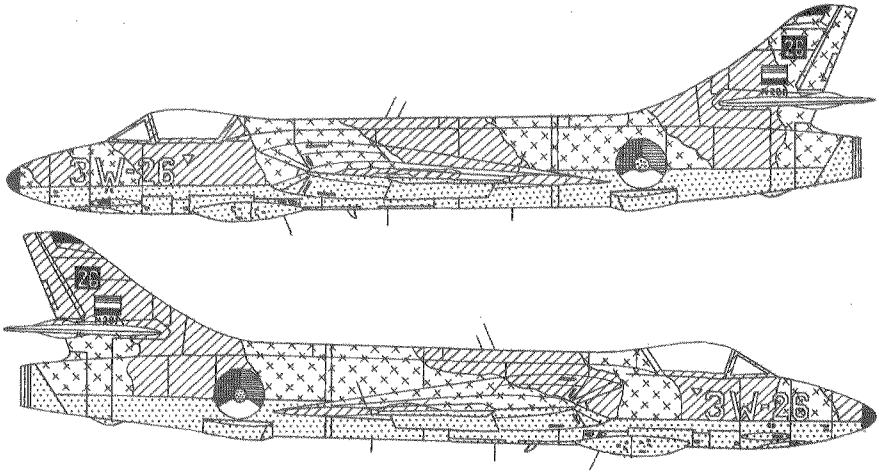
Voor juni '68 werden de D-8053,D-8090, D-8093, D-8104 en D-8110 op Leeuwarden voorzien van drie kleuren camouflage zoals ook op de D-8272 D-8273 etc.

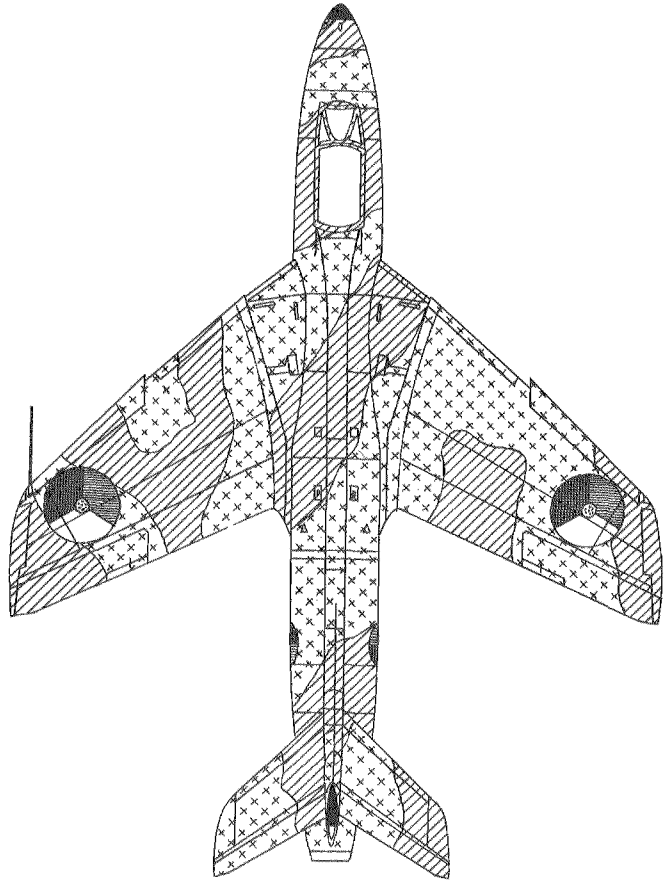
OPMERKINGEN BIJ DE TEKENINGEN:

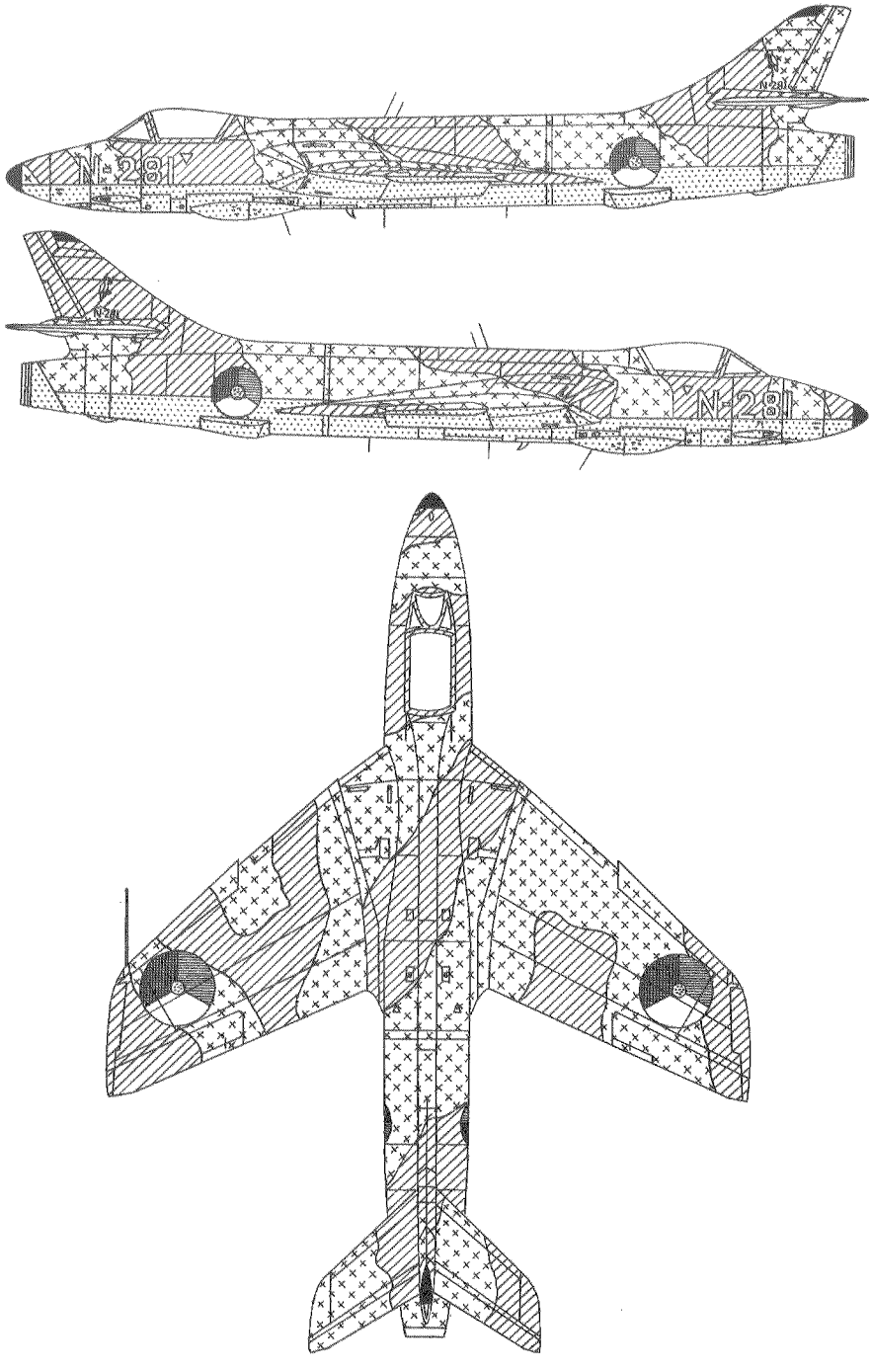
METEOR 3W-50: Voorste'punt' staart zwart.
METEOR 3W-6 : Voorste'punt' staart rood. (Rood was de jachtkleurgroep van Soesterberg). Het hernummeren van de METEOR MK 8's 3W-50 -51, etc. tot 3W-1-2 etc. geschiedde tussen oktober'53 en maart '54 tegelijkertijd werd op alle tstn het rood van de jachtgroep Soesterberg op de voorste punt van de staart aangebracht.
Het camoufleren van de MK 8's geschiedde voor het grootste deel de eerste helft van '54, eind '54 waren alle toestellen gecamoufleerd en beschilderd als de 3W-6.

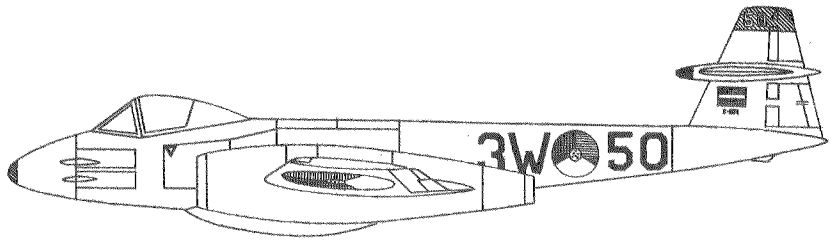
HUNTER 3W-26: Vloog als zodaing tot begin '60, werd toen overgeschilderd met N-281 in wit op neus en staartvlak.
Voor een Hunter MK4 met vlag Papoea-Barat op de staart, zie blz.130 van het boek "25 JAAR 322".

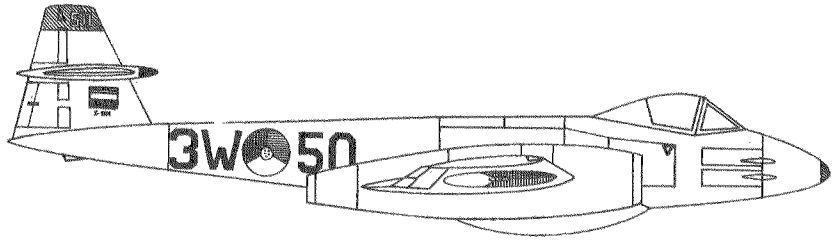
OPMERKING: Hoewel in officiele stukken de kleur van de andere zijde van gecamoufleerde Meteors en Hunters beide lichtgrijs wordt genoemd was de kleur alleen op de Meteors werkelijk lichtgrijs. (Na enkele jaren vliegen was deze kleur zelfs nauwelijks meer te onderscheiden van het donker zeegrijs op de bovenzijde!) Op de Hunters was de kleur zilver. (In latere beschilderingsvoorschriften van de HU6 was de kleuraanduiding "light grey" ook vervangen door "silver".
Tekeningen van de F-104 G beschilderingen zijn al dermate vaak gepubliceerd dat ze niet herhaald zullen worden.

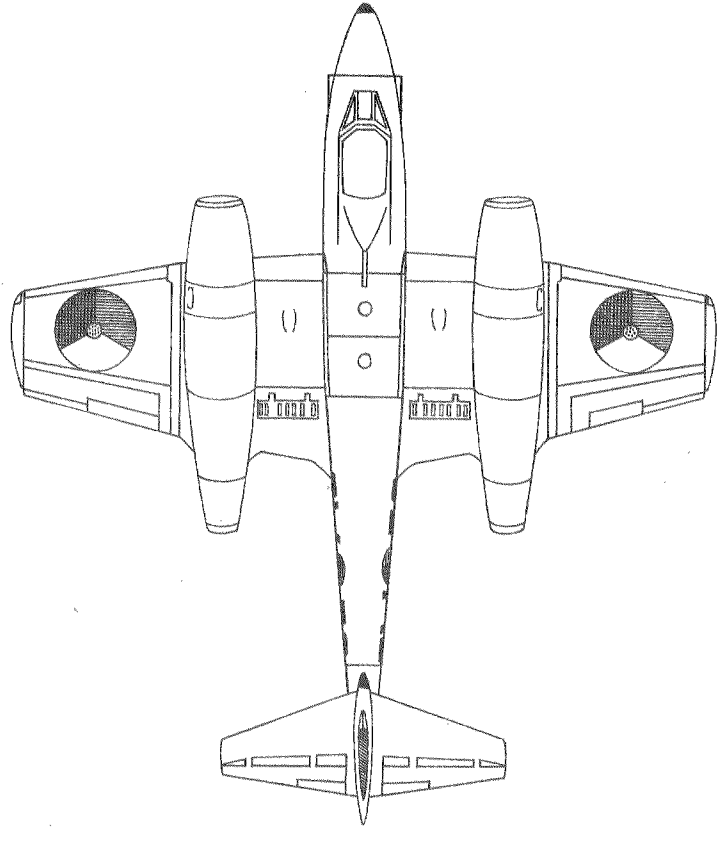

26
3W-26
26
3W-26

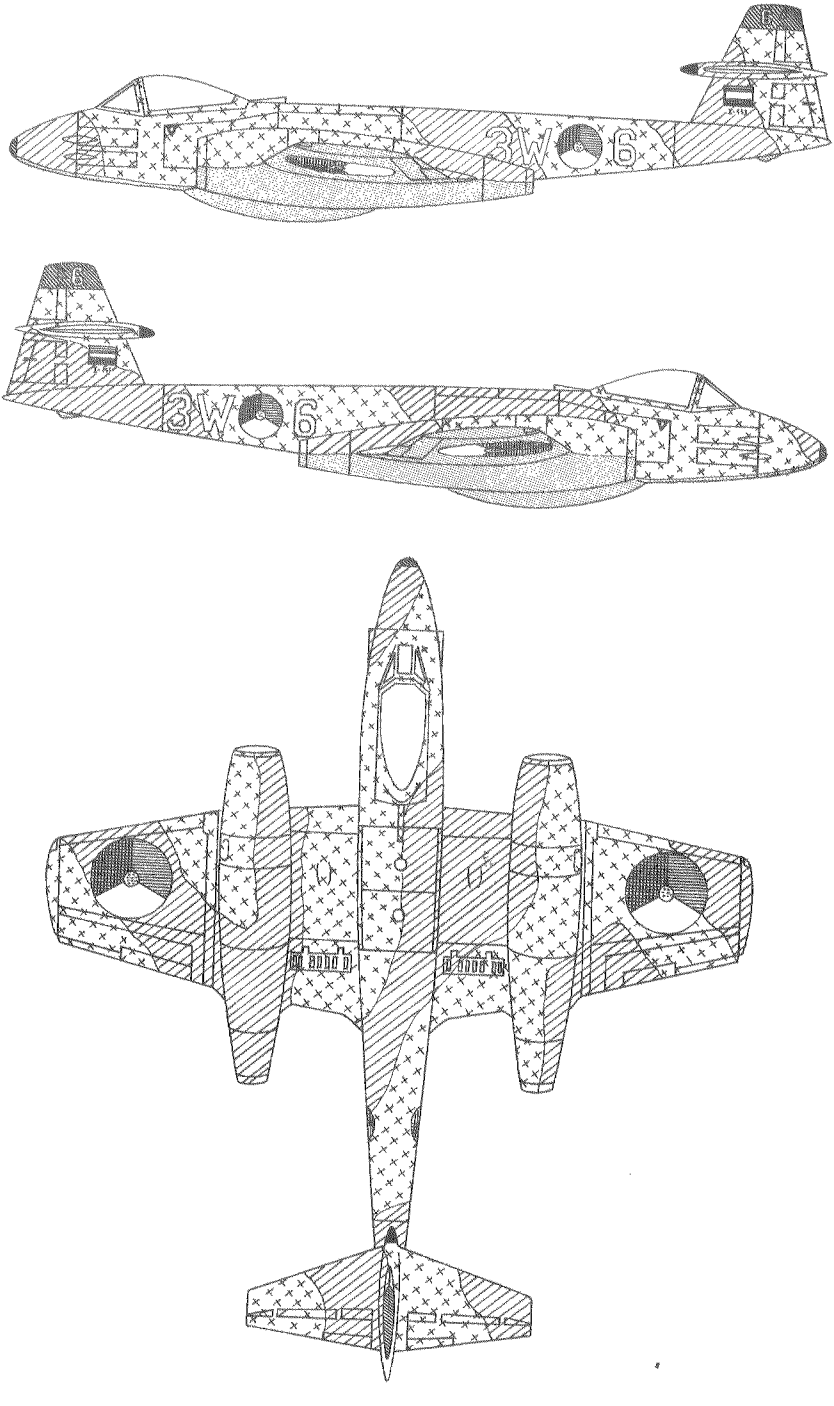

N-28
N-28

3W 50

3W 50

3W
6
3W
6

Militariade

Zijnde allerhande wetenswaardigheden op militaria-gebied, voor U verzameld door het secretariaat.

1. In het julinummer van de *MILITAIRE SPECTATOR* geeft ons medelid Drs Ph.M.Bosscher zijn mening over het artikel *'DE BETEKENIS VAN HET MILITAIR UITERLIJK VERTOON GEPROJECTEERD OP DE BESTAANDE MAATSCHAPPELIJKE OPVATTINGEN'* van de Majoor Zielshuis in het februarinummer van genoemd blad. Het komt mij voor dat onze leden,die toch geacht moeten worden te behoren tot de voorstanders van 'n gezonde traditiehandhaving binnen de strijdkrachten, ook hun standpunt in deze niet onder de korenmaat mogen houden! *ONS ORGAAN STAAT VOOR U OPEN !!*

2. Een nieuw uniformkundig boek werd uitgegeven door: *"HER MAJESTY'S STATIONARY OFFICE"*,13a Castle Str.Edinburgh EH2 3AR, Scotland. Het is getiteld *"UNIFORMS OF THE SCOTTISH INFANTRY, 1740 to 1900"* en geschreven door de conservator van het Scottish United Services Museum, W.A.Thorburn. Op 28 bldz. worden 33 afbeeldingen met begeleidende tekst in chronologische volgorde weergegeven. Vier afbeeldingen zijn in kleuren. De prijs is slechts 6/-.

3. Ter gelegenheid van de herdenking van de terugkeer van de *"AMERICAN EXPEDITIONARY FORCES"* uit Europa voor 50 jaren en om eer te betuigen aan de Commandant van die strijdmacht, General John J. Pershing, werd een herinnneringsmedaille geslagen in zilver en in brons. De diameter bedraagt 39 mm. Het ontwerp is van Phillip Nathan en Ernest Lauser. Uitgever is International Numismatic Agency te New York. *(Zie onderstaande foto).*

Return of the A.E.F.
50th Anniversary Coin-Medal

4. In de tweede helft van dit jaar zal verschijnen: *"DE LUCHTVERDEDIGING IN DE MEIDAGEN VAN 1940"*, het standaardboekwerk over de luchtoorlog in Nederland in de periode 10-19 mei van dat jaar.Het boekwerk bestaat uit twee banden. Het werd samensgesteld door de Kolonel Klu bd. F.J.Molenaar en na 1965 bewerkt en aangevuld door de sectie Luchtmachthistorie van het hoofdkwartier Klu.
Het geeft voor de eerste maal juiste cijfers omtrent de van Duitse kant ingezette Fallschirmjäger en Luftlandetruppen èn van de Duitse verliezen aan vliegtuigen welke zeer hoog waren.
Het telt 55 interessante bijlagen,waaronder een enkel nog nimmer gepubliceerd dokument. Voorts geeft het volledige overzichten van de operationele vluchten van de Nederlandse militaire vliegers.
Daarenboven is het geïllustreerd met 30 zwart-wit kaarten en overzichten, 25 kaarten in vijfkleurendruk en ruim 150 foto's.De normale verkoopprijs wordt ongev. *f* 90,--. Militairen en oud-militaren worden echter in de gelegenheid gesteld zich bij intekening *VOOR 1 SEPTEMBER 1970* te verzekeren van deze twee boeken tegen een totaalbedrag van plm. *f* 45,--. (VIJF EN VEERTIG GULDEN).

De boeken zijn een gezamenlijke uitgave van de Sectie Luchtmacht Historie van het Hoofdkwartier van de Kon. Luchtmacht en van de Sectie Krijgsgeschiedenis van het Hoofdkwartier van de Kon. Landmacht. Zij worden daarom uitgegeven zowel in blauw linnen "luchtmachtband" als in groen linnen "landmachtband". Het is derhalve gewenst bij de bestelling op te geven of men de blauwe of groene editie wenst te ontvangen.

Bij intekening wordt U verzocht gebruik te maken van een bijonderstaande adressen verkrijgbaar bestelformulier. Door ondertekening verbindt men zich de prijs van plm. *f* 45,-- binnen 14 dagen na ontvangst der boeken te voldoen aan het adres dat op de bijgesloten nota is vermeld.

DE INGEVULDE EN ONDERTEKENDE BESTELFORMULIEREN ZENDT MEN AAN:

A. SECTIE LUCHTMACHT HISTORIE, VLIEGBASIS YPENBURG,ROTTERDAMSEWEG 35, RIJSWIJK(Z.H.)

of:

B. SECTIE KRIJGSGESCHIEDENIS HKKL, KANAALWEG 2, 's-GRAVENHAGE.

Bij de uitgeverij *REPRO - HOLLAND*, te Alphen aan de Rijn,verscheen een bizonder aardig boek, getiteld *" OUDE FOTO"S OVER DE MOBILISATIEDAGEN 1939-1940"* en samengesteld door J.Zwaan, medewerker van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie. 82 foto's en haast evenveel krantenartikelen geven een méér goed beeld van mobilisatie van onze krijgsmacht. *f* 15,25.

AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN OP DE LEDENLIJST 1970

Augustus 1970

In verband met de vele onjuistheden in de laatste ledenlijst zal binnenkort aan de leden een nieuwe lijst worden gezonden.

****

WIJZIGINGEN:

Ritm. Cav.	W.L. Plink	p/a 103 Verkenningsbataljo NAPO /880 Utrecht Veldpost
Sergt.I.Intendance	W.F. Vos	Dorpstraat 204 - Scherpenzeel Gld.
	Ch. Reydon	Gerstkamp 64 - Den Haag
Lt. Kol. b.d.	H.F.A.S. Smaling	Haviklaan 27 - Den Haag
	W. van der Heem	Strauszlaan 77 Apeldoorn
	Dr. N. Vels Heijn	Laan van Vollehove 2299 Zeist
	P. Ariaans	Vullingstr.19 Leunen-Venra
	G.A. Struyker Bondier	Erasmusplein 159 Den Haag
	J.Kruyer	Kleverlaan 87 - Bloemendaa
	H.J. de Haan	Maseagnistr.94 - Heemskerk

NIEUWE LEDEN:

333	Alphen, J.M. van	Pr. Willem Alexanderstr. 12 Driel (Post Geldermalsen)	
332	Brouwer, C.L.M.J.	LUVA-Kamp Blikkenburgerlaan 2a, Zeist	
336	Leydeckers, W.C.H.	Marsdiepstraat 499, Den Helder	4,6 ponjaards,dolken, enz.
328	Korevaar, M.	Laan van Ouderzorg 207, Leiderdorp	1,2,4,10
330	Oei, Drs. T.I.	Roemer Visserstr.46 - A'dam	
329	Weisfelt, F.	De Grote Pekken 310 Veenendaal	9(alg)+mil vliegt.KLU ML. en MLD

331 Zwemmer, Mr. J.W. Roemer Visserstr.46 - A'dam

332 Simons, G.M. Mathenesserweg 67B Rotterdam 1,4,9,10

Beelaerts van Blokland, Jhr. J.J.G. Brig. Gen. Tit. der Cavalerie. Benedendorpweg 191 Oosterbeek

JAARVERGADERING

Het Bestuur roept hierbij de leden op voor de ALGEMENE JAARVERGADERING te houden in de PRINSES JULIANA KAZERNE d.d. 17 OKTOBER, dus niet zoals eerder aangekondigd in Bronbeek, dit in verband met verbouwingen aldaar.

HET PROGRAMMA VAN DE JAARVERGADERING LUIDT ALS VOLGT:

10.00-12.oo uur RUILBEURS, de leden worden verzocht hun ruilmateriaal mede te nemen. Voor de ruilbeurs is de grote toneelzaal beschikbaar.

Eveneens van 10.00-12.00 uur VERGADERING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR. Van 12.00-13.00 uur bestaat er gelegenheid te lunch te gebruiken. (Kosten f 4,-- p.p.).

Van 13.15-14.45 uur zal de JAARVERGADERING PLAATSVINDEN, in de grote vergaderzaal.
Van 14.45-15.00 uur PAUZE.
15.00 Uur LEZING, door Luitenant ter Zee Dr. Kieviets, met als onderwerp: DE ONTWIKKELING VAN HET SCHIP, waarbij een 80-tal DIA's zal worden vertoond.
Na de lezing zal de JAARVERGADERING om ca. 16.00 uur worden beëindigd.

ALGEMENE JAARVERGADERING:

1. *Opening Voorzitter*
2. *Notulen vorige Jaarvergadering (20-9-1969)Zie M.e.H. 4eJrg.N04*
3. *Jaarveslag secretaris. (Zie elders in dit blad).*
4. *Fin.verslag penningmeester. (Zie elders in dit blad).*
5. *Verslag kaskommissie 1969.*
6. *Benoeming kaskommissie 1970.*
7. *Bestuursverkiezing, aftr. volgens rooster, dhr.J.J.B.J. Bouvy en dhr. G.J.A. van Ojen. Beiden stellen zich herkiesbaar, kandidaatstellingen door de leden kunnen tot 1 OKTOBER SCHRIFTELIJK worden gedaan.*
8. *Stand van zaken m.b.t. MARS ET HISTORIA.*
9. *Ledenwerving.*
10. *Excursies.*
11. *Rondvraag (om 'n langdurige en onred. rondvraag te voorkomen,*

verzoekt het bestuur de vragen zoveel mogelijk SCHRIFTELIJK VOOR 1 OKTOBER in te dienen.

JAARVERSLAG 1969-1970

A. LEDENBESTAND.

Het aantal ingeschreven leden bedraagt per 15-7-1970: 336. Vorig jaar op gelijke datum was dat aantal: 318.
Het effectieve ledenbestand - na aftrek van overledenen en opzeggingen c.q. afvoeringen - bedraagt 302,(vorig jaar 296).
De werkelijke ledentoename (6) is slechts minimaal en baart zorgen,al zijn er in werkelijkheid 18 nieuwe leden toegetreden tot de vereniging. Ter vergelijking het volgende overzicht:

De toename met nieuwe leden was over de periode:

15-7-67 t/m 15-7-68 : 62
15-7-68 t/m 15-7-69 : 31
15-7-69 t/m 15-7-70 : 21

Een opwekking tot alle leden om zich actief in te zetten voor de ledenwerving mag dit jaar dan ook zeker niet achterwege blijven. Het moet toch wel mogelijk zijn om nu eindelijk eens die welhaast magische 300-grens te overschrijden!!

B. STUDIEAFDELINGEN.

In dit verslagjaar werden geen nieuwe studieafdelingen opgericht. De bestaande studieafdelingen vertoonden doorgaans weinig activiteiten. Dit hoeft gelukkig niet gezegd te worden van enige afdelings-correspondenten, die door persoonlijke bijdragen het orgaan verrijkten. Speciale vermelding dienen in dit verband de afdelings-correspondenten , KNIL, KLU, MILITAIRE FOLKLORE en UNIFORMKUNDE.
De vraag rijst in hoeverre het nog zin heeft te blijven spreken over studieafdelingen, die in feite niet bestaan.

C. LEZINGEN, EXCURSIES, ETC.

Tussen 1 aug. 1969 en 1 aug. 1970 werden de volgende evenementen voor de leden georganiseerd:

20 sept. 1969, JAARVERGADERING met Expositie, ruilbeurs en lezing door Luit. Kol. L.Verhoeff over "ZICHTBARE EN ONZICHTBARE SPOREN VAN SOLDATEN IN ONS VOLKSLEVEN".

11 april 1970: Excursie naar het NEDERLANDS HISTORISCH SCHEEP-VAART MUSEUM te Amsterdam en het MUIDERSLOT te Muiden.

Het aantal deelnemers aan beide evenementen was bevredigend.

D. MARS ET HISTORIA.

Het verenigingsleven beleefd in dit verslagjaar een keerpunt doordat van stencil- op offsetdruk werd overgegaan.
Helaas ging dit gepaard met ernstige vertragingen in de afleveringen.
Op het moment van het opmaken van dit verslag waren eerst drie nummers verschenen, terwijl de copy voor het april- als voor het juninummer bij de drukkerij waren.
Het is duidelijk dat het bestuur deze gang van zaken ten spoedigste zal zien te verbeteren, o.m. door het sluiten van een meer met waarborgen omkleed contract met de drukkerij.
Ook de in het februarinummer 1970 buiten verantwoordelijkheid van ondergetekende opgenomen ledenlijst gaf door een groot aantal fouten de nodige zorgen.

E. BIBILIOTHEEK EN ARCHIEF.

Er werden in dit verslagjaar buiten de toegezonden jaarverslagen, vervolgwerken geen schenkingen aan bibiliotheek en archief gedaan, die 't vermelden waard zijn.

F. BESTUURSVERGADERINGEN.

Er werden vier vergaderingen van het Algemeen Bestuur belegd.Vergaderingen van hetDagelijks Bestuur en van het Algemeen Bestuur plus Afdelingscorrespondenten werden in het verslagjaar niet gehouden.
Van de voornaamste punten uit de Bestuursvergaderingen werd in het Orgaan verslag gedaan.

G. CORRESPONDENTIE EN CONTACTEN.

In de periode 1-8-1969 t/m 15-7-1970 werden 107 brieven uit binnen- en buitenland ontvangen en beantwoord c.q. afgedaan middels het verenigingsorgaan.
De bestaande contacten met gelijkgerichte verenigingen hier te lande werden onderhouden o.m. door uitwisseling van publicaties.

GREVEN (W.Dld.) 16 juli 1970
DE SECRETARIS, F.J.van LIER

F I N A N C I E E L J A A R V E R S L A G 1969.

Kasrekening.

Saldo	ƒ 1301,73	Mars et Historia '68	ƒ 208,64
Contributie '68	60,--	Mars et Historia '69	1374,35
Contributie '69	3483,50	Portikosten '68	121,80
Contributie leven	600,--	Portikosten '69	900,22
Contributie '70	350,--	Bureelbehoeften	737,91
Rente	5,07	Honorarium jaarverg.'68	65,--
Toevallige baten	259,81	Bestuurskosten	18,60
		Abonnementen	206,73
		SALDO	2426,86
TOTAAL	ƒ 6060,11	TOTAAL	ƒ 6060,11

Bankrekening 4%

Saldo	ƒ 4000,--		
Rente	113,33	*SALDO*	ƒ 4113,33
TOTAAL	ƒ 4113,33	TOTAAL	ƒ 4113,33

Overzicht baten en lasten.

Contributies	ƒ 4256,--	Mars et Historia	ƒ 2224,35
Contributie leven	600,--	Portikosten	900,22
Toevallige baten	304,81	Bureelkosten	737,91
Rente	118,40	Bestuurskosten	18,60
		Abonnementen	206,73
		VOORDELIG SALDO	1191,40
TOTAAL	ƒ 5279,21	TOTAAL	ƒ 5279,21

Balans per 31-12-69

Saldo gewone rek.	ƒ 2426,86	Vooruitbetaalde contr.	ƒ 350,--
Saldo 4% rekening	4113,33	NOG TE BETALEN:	
NOG TE ONTVANGEN:		Mars et Historia '69 2 nummers	850,--
contributie '69	15,--		
toevallige baten	45,--		
		KAPITAAL: ƒ 4208,79	
		- 1191,40	5400,19
TOTAAL	ƒ 6600,19	TOTAAL	ƒ 6600,19

TOELICHTING FINANCIEEL JAARVERSLAG 1969.

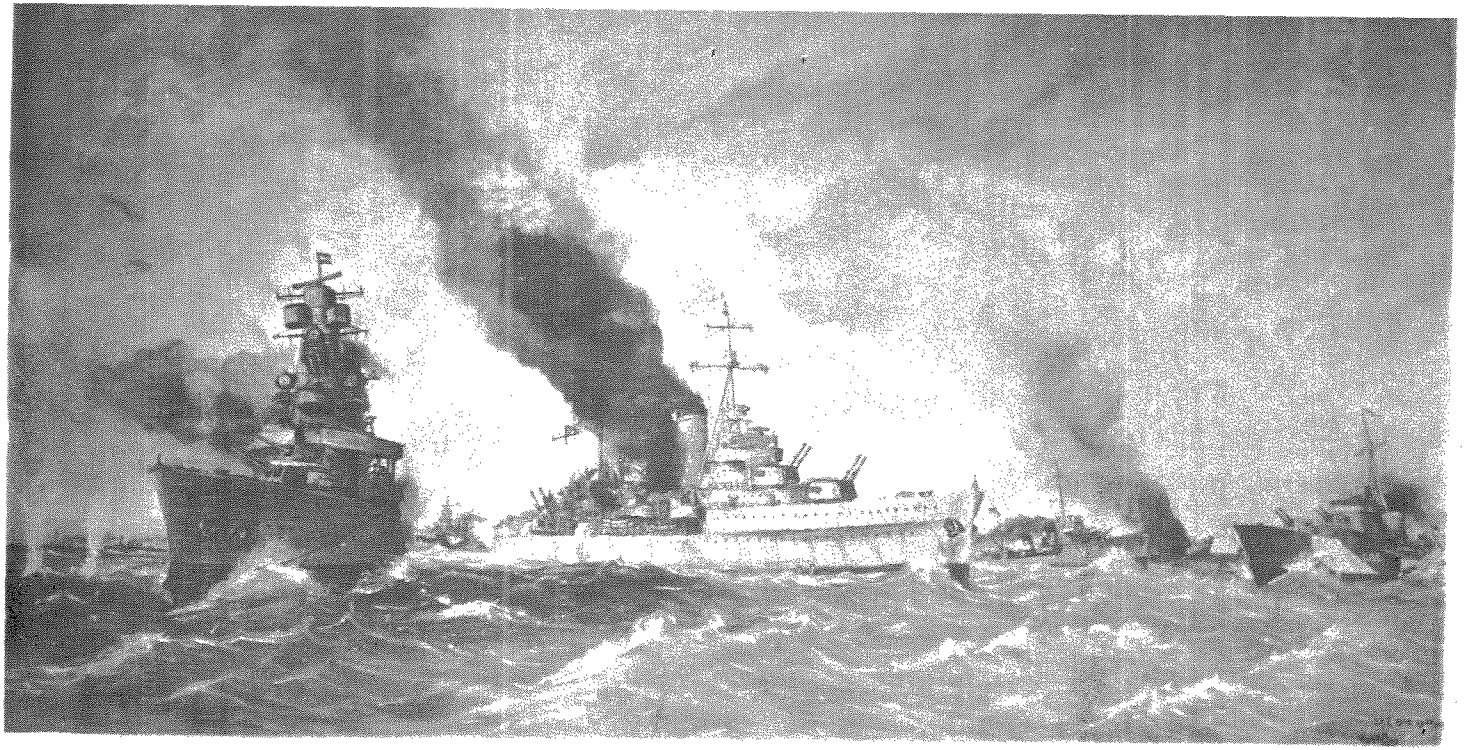
1. De jaarrekening werd gecontroleerd door de in de Algemene Ledenvergadering van 20 september 1969 benoemde kaskommissie. De kaskommissie verklaarde de boeken in orde te hebben bevonden en te hebben geconstateerd dat de administratie op nette wijze werd bijgehouden.De kommissie stelde het bestuur voor de penningmeester voor de door hem over 1969 gevoerde financiele beleid te dechargeren.
2. Over het verslagjaar 1969 sluit de balans met een kapitaal van ƒ 5400,19, een groei sedert het vorig jaar met ƒ 1191,40.
3. De begroting voor 1969 sloot met 'n saldo nihil.De gunstige ontwikkeling in 1969 is enerzijds te danken aan meer ontvangsten uit contributies (plm. ƒ 600,--) en anderzijds - door toepassing van verzending van het blad MARS ET HISTORIA, - middels frankering bij abonnement (miv. nov.'69) - aan minder uitgaven van de post portikosten (plm. ƒ 600,--).
4. In de loop van het verslagjaar werden door leden gekocht: *32 Tritt-kalenders, 28 series Trittkaarten, 7 series Schönpflugkaarten, 1 jubileumboek 322 Squadron KLU, 9 boekjes '153 jaar Oranje - Nassaukazerne 1814-1967',*
5. De vereniging telde op 31 december 1969: *275 betalende leden, waarvan 11 voor het leven. 14 verenigingen op basis van uitwisseling.*

BEGROTING 1971.

Contributies	ƒ 3900,--	Portikosten	ƒ 500,--
Rente	150,--	Bureelbehoeften	250,--
Toevallige baten	100,--	Mars et Historia	2400,--
		Abonnementen	250,--
		Onvoorzien	250,--
		SALDO	500,--
TOTAAL	ƒ 4150,--	TOTAAL	ƒ 4150,--

TOELICHTING: 1. *Door toepassing van't tarief frank. bij abb.zullen de portikosten voor '71 sterk teruglopen.* 2. *De huidige methode adressering/verzending van Mars en Historia zonder enveloppen betekent dat op de post bureelbehoeften aanmerkelijk wordt bezuinigd.* 3. *Voor de overige posten wijkt deze begroting slechts in geringe mate af van de begroting voor 1970.*

DEN HELDER, 1 apr.'70 DE PENNINGMEESTER: C.J.KNEPPELHOUT.

DE SLAG IN DE JAVA - ZEE.

Van ons lid, dhr. C.W. VAN DER VEN, ontvingen wij een foto van zijn laatste schilderij voorstellende, een episode uit de SLAG IN DE JAVAZEE. Te 17.20 uur Draaide H.M.S."EXETER" uit de linie. Aan de horizon de zinkende Hr.Ms."KORTENAER","WITTE DE WITH" H.M.S. "JUPITER". Tussen Hr.Ms. "DE RUYTER" en H.M.S."EXETER" is nog net de Australische H.M.A.S. "PERTH" te zien. Aan stuurboord van Hr.Ms. "DE RUYTER" enige Amerikaanse jagers, zg. fourstackers. Het geheel is zo weergegeven dat zoveel mogelijk schepen op het schilderij kwamen hetgeen eigenlijk niet juist is, maar berust op de artistieke vrijheid van de schilder. Bij voldoende deelname wil de redactie trachten vôor belangstellenden tegen vergoeding, een afdruk van deze foto te verzorgen.

'MARS ET HISTORIA'

Aanmeldingsformulier ALGEMENE LEDENVERGADERING 17 OKT. 1970

Naam ..... (Aantal personen) .....

Adres .....

neemt deel aan de lunch ja / neen

(Kosten ƒ 4,- Gaarne vooraf gireren aan de penningmeester, 58.72.29.101.).

Neemt deel aan de ruilbeurs ja / neen

Gaarne zenden aan de secretaris: F.J. VAN LIER
Napo 890 Utrecht Veldpost

(Handtekening) .....

CORRESPONDENTEN DER STUDIE-AFDELINGEN

[4] de studie-afdeling'RIDDERORDEN EN ONDERSCHEIDINGEN, o.l.v. Res.Kapitein der Infanterie J.C.Burger, Verhagen Metmanstraat 100, Rijswijk ZH.

[12] de studie-afdeling'MILITAIRE EN CIVIELE MINIATUURFIGUREN', o.l.v. Luitenant-kolonel Kon.Marechausee A.J.Weekenstroo, Burg. Caan van Necklaan 340, Leidschendam.

[7] de studie-afdeling 'MILITAIRE MUZIEK', o.l.v. Mr. R.A.Schimmel, Voorschoterlaan 608, Rotterdam.

[5] de studie-afdeling 'Militaire Emblemen', o.l.v. Sergeant-majoor der Intendance B.C. Cats en de heer C.van Ekeris, Tesselschadelaan 147, 's-Gravenhage.

[16] de studie-afdeling 'MILITAIRE GENEALOGIE', o.l.v. Res. Majoor der Genie, b.d. Ir. Ch. C. van der Vlis, Anna van Burenlaan 59, Haarlem.

[6] de studie-afdeling 'WAPENS EN MUNITIE', o.l.v. Res. Eerste Luitenant der Artillerie J.Lenselink, P.Kohlerstraat 10, Rijswijk ZH.

[3] de studieafdeling 'UNIFORMKUNDE', o.l.v. Dr. F.G. de Wilde, Jan Steenlaan 62, Naarden

[17] de studie-afdeling 'MILITAIRE FOLKLORE', o.l.v. Luitenant-kolonel van de Generale Staf L.Verhoeff, Gevers Deynoetweg 50, Scheveningen.

[19] de studie-afdeling 'KONINKLIJKE LUCHTMACHT', o.l.v. de heer P.C. Boer, Durendaaldreef 8, Oisterwijk NBr.

[20] de studie-afdeling'K.N.I.L.', o.l.v. Majoor Kon. Marechaussee b.d. W.R. van der Weide Conservator van Rijksmuseum Bronbeek, Velperwerg 147, Arnhem.

[11] de studie-afdeling 'TWEEDE WERELDOORLOG', o.l.v. de heer J.H.M. Berlemon, Paramaribostraat 63, Leiden.

INTERESSEGEBIEDEN, WAAR [NOG] GEEN STUDIE-AFDELINGEN VOOR ZIJN OPGERICHT.

[1] Krijgsgeschiedenis, korpsgeschiedenissen K.L.
[2] Tradities en ceremonieel.
[8] Vestingbouw, kasteelkunde, militaire gebouwen.
[9] Koninklijke Marine [geschiedenis, scheepsbouw, varende Marine] [15]
[10] Napoleontica
[13] Vaandels
[14] Eerste Wereldoorlog.
[18] Militaire Motorvoertuigen, tanks.
[21] Militaire Bibliografie, tijdschriften.

* De tussen haakjes geplaatste nummers zijn indicaties ten behoeve van de ledenlijst.